

Téerëe bíníyú unna won Pool ðëy Fílíp ra Kúnsëe

Fílíp non ginna pay Pool fi apootara waare ra (Saame Tíledí apootarra 16.11-40). Paya' ri daaha ra, ði cëgídté goomali ðëewí haalute ngémë.

I kíil filoon fi baaha, Pool hom kasu bíníté ðëy ílí jañii Fílíp unni neþpe keloh, na sím wë di iña kéyrúu wë Epaforodit ðii na onute ri wa, bee homa' ri coono ra (4.18). Ði wonte ðëy Fílíp ðal biti wa ham ngémë híin, wa mínë' hanndal ki wa, wa cépíð' affi wa te wa mada' a Yéésú-Kiristaa (2.1-5). Ði ðaattee waa toñ ðal nda wa ham Kiristaa na híin, wa ðanti síkírëh ðëewí ðossa, wa fa lukuu fojko lecoh ra (3.2).

Ði wonte wa :

- yii lejke sosi keeña laha' ri ðëewí Kiristaa na ra di Fílíp (1.3-4),

- a yii lejke iñi afi, teeða'te na biti nona non ði Yéésú-Kiristaa na ra tahte ði neehay dara (3.4-9).

Unna bíní Pool yee ra lahte ðëewí wonuu wa : « Unna sosil keeñ ða ».

Þëyí fí jañi téeríi bee ðééð ay ot biti ow fi ow yen na ðééð waðti yípë íllí Kiristaa na, ði híin në gírj.

Wodohi Pool ðëy Fílíp

¹ Ðon fi ðëy Fílíp, so' mi Pool, funi Timoote, fun fi súrgë yí Yéésú-Kiristaa, fun na woduu ðon ðééð, ðon fa nonu ðëewí Koope ndah Yéésú-Kiristaa ra, ðoni njíttën a ðëewë na habruu wa ra. ² Baap-Koo a Yéésú-Kiristaa Yíkëe líhún ron mal, on ðon jaamma !

Yee ðagíð Pool ðëy Fílíp rë

³ Koy-yaayyi yeh, wahtii payaa nuf so' d'on na béeɓ, mi sím Koope. ⁴ Kolaa mi d'agiri ron faraah, mi paga' ri a sos-keñ. ⁵ Mi símpé Koope di yee b'ekuu d'on ya' yon waarii Uni Neba ra, dala'te bee liiluu d'on d'i níi a woteh ra. ⁶ Wéerté sè' biti di dala' Koope légyí wunee ke ri baa d'on na, d'i ay rii lúsdée d'aaha níi yiin nay nimile Yéésú-Kiristaa ra. ⁷ Faha'a faha' mi ron béeɓ baa ra wad' waro, ndah mi b'ek d'on b'eko keñ so'. Nagajek, na húmú waare mi Uni Neba mi na won biti d'i kaah níi a bee homa' mi kasu bee ra béeɓ, mala lah mi Koope na ra, yen daa boku ri. ⁸ Koope yúhté biti mi faha'te d'on béeɓ, te faha'i baa mi kola' ri Yéésú-Kiristaa na. ⁹ Mi yahti d'ar raa, mi d'aga' biti d'on baatti fahantee d'on saye, te fahanta'i baaha ñéeré' a baatti yúhsé' a b'issé' yii lante, ¹⁰ nda d'on mín yúhsé' yee gén dë. Hen d'aaha raa, d'on ay lan, d'on lèhíh dara yii wonun sun fon yiin nay nimile Kiristaa ra. ¹¹ Di fi Yéésú-Kiristaa ay tah níi d'on júɓ níi júɓ. Hen d'aa raa, b'ewé ay njoob Koope, kañ d'i.

Kiristaa daa pesa

¹² Koy-yaayyi yeh, mi faha' d'on yúh bitih, nagajek téjé téyú mí kasu ra non yee baatti yeñ Uni Neba fii rë. ¹³ Leegi, b'ewé béeɓ, yee faam buur a yee íllyí kayya béeɓ yúhuté biti légyí Yéésú-Kiristaa daa tah mi b'eku kasu. ¹⁴ I ow caak di koy-yaayya filiɓ ngémë oluu wa mi téyúté rë, wa baatuutee yaakaar Yíkëe në, na kaañu waarii Unni Koope te neehuy na dara.

¹⁵ Lahte b'ewí awu waa na, nagajek iñaan a haa'i so' daa tah wa na waariyu Kiristaa, ndaa lahte na yí haaluu na a nufi lante. ¹⁶ B'ewí yaaha paguu ri a keñi naa'te, ndah wa yúhuté biti wona na won mi biti Uni Neba kaah ra daa tah mi téyú kasu d'eh. ¹⁷ B'ewí kayya haa'i so' daa tah wa

na waariyu Kiristaa ra nék, nuffi wa laday. Wa habuu biti wa mínú ðaat súfúñ fí sè' kasu.

¹⁸ Eboh ! Yee tah wa koloh ra, yaha kaah waa na yaha paɗɗah béeb, Kiristaa waariyute rek, keeñ so' sosse, te ay lukee sos na. Ahaŋkay, keeñ so' ay lukee sos na, ¹⁹ ndah mi yúh yúhë biti mújí sè' nay naa míllée af ðaŋji ron a habra'a na habra' so' Ruuhi Yéésú-Kiristaa ra. ²⁰ Mi olay yii tah so' mi sopoh di yee na seh mi, mi tíkké yaakaari so' na ra. Dalaani so' níi a yee tas fíi rë kay, may pok fídí sè' mi teebee gaanaa ki Kiristaa, mi pesa peso mbée mi húlë húlë béeb, ²¹ ndah mi haba' biti Kiristaa daa pesa, te kúl kē ay soo ðaate ðaato. ²² Ndaa hena biti ðaatohi so' pes ay kúɗ njiriñ raa, tanis ay soo kofeel. ²³ Iñi ana yi bokuuy daa na tíl af so' : mi koloh pesi bee mi saañ ðeefiɗ Yéésú-Kiristaa koon daa génël sè' fap ; ²⁴ ndaa mi tas pesa daa lukki lah solo ðon na. ²⁵ So' nék, wéerté sè' biti may tas mi pes, mi hom a ðon béeb mi habra' ron ðon gëergëerlëh, ðon lah sos-keeñ filiɓ ngémën. ²⁶ Daaha, mi nimil mi hom hëbissën ðee, ðon ðaatti lah sos-keeñ di yee nonuu ron Yéésú-Kiristaa na ra.

²⁷ Mi nah ron yii beh : Pésíi pesi ñéerë' Uni Nebi Yéésú-Kiristaa rek. Hen ðaaha raa, mi ac yérën mi aay béeb, may keloh biti ðon habute híin henute yínë, ðon bokute nuf te ðon ñéerúuté haa'ri yii lenke ngémë tíkëh sun fi Uni Neba ra. ²⁸ Bëewë na haa'uu ron ra ðanuy ðon títiɗ, baa daa nay waa teebe biti wa lebuute alkoh, te ðon homute kotti múc. Yii baa kola' Koope na, ²⁹ ndah ði onte ron ðon gémúté Yéésú-Kiristaa na, teyay bah ðon mokute af ði. ³⁰ Yee na húmú haa' mi ðon na olu ri, te ðon keluute biti mi lís ðíi haa' ra, ðon ee rii haa'uu ra leegi.

2

*Kiristaa cépí*dté afi, hente ow

¹ Koy-yaayyi yeh, nona nonu ron Kiristaa na ra onay ron doole a ? Faha'a faha' ri ron dfa beddaay ron a ? Nona nonu ron Ruuha na ra tahay d'on henute yínë ë ? Don pokuuy hanndal kon d'on naa'antuute keeñ a ?

² Kon sësdfí keeñ so' níi hen dotooy di iñyeneeni : d'on bok d'on fahanta', d'on bok keeñ yínë, d'on bok nuf yínë.

³ Yii yaa d'on pañ béeḅ, ngënë hëe'í ow, ngënë sëemí tii, cépírí affon rek d'on haba' biti bëewí kayya luku ron gaan.

⁴ Ngënë díiddfí affon kep, lah héli nuf bëewí kayya na.

⁵ Lah pésíi filiḅ fon ti di na pesuu bëewí nonu Yéesú-Kiristaa na nen :

⁶ Di fi Yéesú-Kiristaa,
di fa bín fë níi a d'eh,
yii hom Koope na béeḅ ee d'ii na ra,
ḅani Koope daa teyu naam,
ndaa ri tíkëy rí afi.

⁷ Di kay cépídf afi cépíre iña béeḅ
yíssëhté súrgë
hente ow.

Di hente ow hompe filiḅ fi bëewë,
habuute biti d'ii ow.

⁸ Di cépídté afi
ñeete iña nahu ri ra
níi ri húlté në sah faf,
níi rí húlté sun kurwah.

⁹ Yii baa daa tah Koope báyídf dí,
dí kèllëh béeḅ,
yedte ri tii lukki gaan di tii ya

¹⁰ níi tii Yéesú tah mbínéeffë béeḅ :
yín sun-Koo,
yee feey fa,
yee fëgërëh fí feey fa béeḅ yek,

11 wa béeb bok kañe Baap-Koo
wone bití Yéésú-Kiristaa daa Yíkëe.

Bëyi gémpé Yéésú

12 Koy-yaayyi yee faha' mi níi faha' ra, húmú homa' mi filiḅ fon ḁa, yii wonu ron, ḁon mësúu ríi paḅ pago. Lah lúkíi ríi paḅ leegi bee homay mi na ra. Yii yaa ḁon paḅ béeb, lah cépírí affon ḁon boolla' na a neeh Koope. Pésíi bití ḁon múcúté kaah, 13 ndah Koope ñéeré'té a ron, te ḁi onte ron níi ḁon faha' paḅ yee ñéeré' a yii wuna neḁa' ri raa, ḁon paḅ ri.

14 Yii yaa ron paḅ béeb, ngënë cépítíi, ngënë íñíi, 15 nda ḁon lèhíh yii wonun sun fon, ḁon lan ces, ḁon hen bëewí Koope, yi lahuy síkké di filiḅ bëy jamanii beh, yee bosu níi bos èldúnè rë. Don waḁti níiñun níiño leelii wa ti di na níiña' hulla sun-Koo nen, 16 ḁon fa na komu wa fi bëewé bosu yaa ra Unna na ona' pes ḁa. Hen ḁaaha raa, ḁon ay tah mi mín damoh yiin nay aye Yéésú-Kiristaa ra. Bín fé rëe, may yúh bití múkémí sè' a mogi so' béeb pètíh neh.

17 Bi ngémën man sarah nen Koope na, mín hen ñif mi so' waḁti keen ti hana nay ḁaaddee sarahi baa ra nen. Lahaa ḁaaha raa, keeñ so' ay naa sos ḁeefid' keeññon béeb. 18 Ti ḁaaha nen, keeññon sosa ḁal ḁeefid' keeñ so'.

Timoote a Epafodit

19 Hém neḁa' Yéésú-Yíkëe moos, mi lahte yaakaar bití leḅ mi wola' ron Timoote, nda mi keloh yee homuu ron ḁa raa, so' mi bee af so' took. 20 Di fi baa kut daa bok a so' nuf, nufa béeb homa' ḁon na. 21 Bëewí kayya, íñi affi wa daa tah wa koloh ndée íñi Yéésú-Kiristaa neh. 22 Don ollute affon sah íña na paḅ Timoote te déké' nē rē : ḁi yera'te afi hompe soo na waarii Uni Neba ti di na habra' koy boffi nen. 23 Kon, mi yúhé yii lante so' téjē téyú mí bee ra raa

rek, may ron rii yíppí wola'. ²⁴ Wëerté sē' biti Yíkēe ay soo on so' mi beh, mi ac yérēn, te ii maañ.

²⁵ Mi otte biti mi waḏtee ron nimilid' koy-yaafi yen Epaforodit, bee hom na légéy a so' fun bokute haa'a ra, ḏi fa ḏon húmú yeju ri habra'i so' ra. ²⁶ Ḑi namute ron ḑéeb nék te nufa ḑéeb ee ḏon na, ndah ḏi yúhté biti ḏon keltuute jérí. ²⁷ Ḑi húmú jérté ní lebohte húl sah, ndaa Koope yérémpé rí, yérémpé sē' na ḑal nda mi ḑanti lah yii misik so' lool. ²⁸ Tígē homa' mi bee ra, mi ot biti kep mi yíp ḏon ḏii wola' nda keeññon sos biti ḏon ot ḏi ndín, af so' féeh. ²⁹ Lah téertíyí rí a sos-keeñ ndah ḏi koy-yaay filiḑ ngémē. Lah fējkēyí ḑewē madu ḏaaha ra, ³⁰ ndah ḏi húmú talla' ñak ñíiní af légéyérí Kiristaa : ḏi húmú tahte ñagi ñíiní, hompe hēbís sē' na habra' so' habra'i ḏon míndíh sē' rí.

3

Bëyí bih daa júḑ ffi Koo ?

¹ Kon koy-yaayyi yeh, keeññon sosa nona nonu ron Yíkēe nē rē. Mi ñeyaāt unna húmú bíní mí ron ra ñogoleh so', te daa nay géné ḏon na sah. ² Lah mëytíi ḑewé ḑossa, wa fi ḑuh yi ḑossi yah, wa fa lukuu fojko lecoh, na wonu biti lec bo' faan daa na tah ow múc ḑē ! ³ Yen kay yen daa lecuu lecohi kah-kah fa, yen fa yéjké biti yen yahti jaamiyoh Koope raa, yen ñee'uu ri Ruuhi, te yen damuu Yéésú-Kiristaa ra. Yen tíkúy yaakaari yen pagaḏ ow. ⁴ Añcaḗ, so' mi mín tík yaakaari so' pagaḏḑee ke ow yaa koon, ndah iñyaa ḑéeb ow lukay so' naa ñee : ⁵ So' mi lecu bee nimila' bisa límú mí rē, mi koy ki Israyel tígí-tígí, mi non tali Beḗsame, mi ébrē koceec. Mi húmú ñeya' yee won kootiiyewúḑḑē rē toḗ ti di na paga' ri fariseḗ ḑéeb nen, ⁶ te mi húmú lukusid' lukusiro ní mi tassi mokla' ḑëy

ílí jaŋaa mokloo. Dee na pesuu pesi júḃë naha' Kootaa ra, ow mínéh so' naa won dara. ⁷ Iñyaa húmú haba' mi biti ḃaat so' ḃaato ra nék, leegi Kiristaa tahte mi haba' wa iñi éyíl sè' éylë. ⁸ Te iña ḃééḃ, mi haba' wa paḃḃah biti mi cèldë' wë a yee dara mínéh rí daḃ bee ra, daa ri : yúh Yéésú-Kiristaa Yíkíi sè', ḃi fa tah mi yeris yii na kom so' yin merees ra ḃééḃ. Mi haba' yaa ḃééḃ púukéré, nda mi lah Kiristaa, ⁹ mi non ḃii na leḃ. Kon ñeya na húmú ñee mi Kootaa ra neh daa tah mi júḃ. Gémë gém mí Kiristaa na ra kay daa tah mi júḃ, te júbí baa kola' Koope na te tikëh ngém. ¹⁰ Yee hom af so' ra ḃééḃ, ḃi yúhí Yéésú-Kiristaa a doolaa këlíḃ ḃí ḃúudé rë, mi ñee misikka ñee ri ra níi mí húl ti ḃi nen, ¹¹ ñéerë' a yaakaari biti mi koloh ḃúudé so' ḃal.

¹² Yee hom af so' baa ra, mi wonay biti mi liilte ri mbée mi lahte tígë na saañ mi ra, ndaa mi ee múkë filoon yii baa ra ndah Yéésú-Kiristaa saampe so' níi otte so'. ¹³ Koy-yaayyi yeh, mi ḃekay af so' biti mi liilte yee faha' mi ra níi wocce dé', mi won wono tee : yee tíl mí filoon ḃa mi halte wa ; mi ḃéḃírëtté te mi tassi yuliḃ ḃabaadi yee fii. ¹⁴ Daaha, mi tassi yuliḃ fii ciḃ nda mi liil yee na seh so' sun ḃa. Koope ñeya' Yéésú-Kiristaa na dëekké sè', nda mi liil yii baaha.

¹⁵ Koy-yaayyi yi yeh, yen fa maanu ngémë rë, yen tik iñyaa affi yen. Lah na bi ḃon oluuy ri ḃaaha raa, Koope ay ron rii poysiíḃ níi lan affon. ¹⁶ Di mín ḃii man ḃééḃ, yen ham waala habu yen níi a ḃee ra, yen saañ fii.

¹⁷ Koy-yaayyi yeh, mēdii a so' ḃon yeel ḃëewë nē ñeyu kotti fun, homuu fun filiḃ fon ḃa. ¹⁸ Mi húmú dékë' woni ron ri te mee ron rii wonaat ḃa eë a keeñi lííffé bitih : caakke ḃëewí fí yúhté biti wa kaa'oh yi Kiristaa te wa pesuu ri ḃaaha, ndah húlë húl rí kurwaha ra safay wa.

¹⁹ Wa ay millée sanjku. Wa gémú loo yi wa te tígë warun waa sopoh koon dfa, wa gaan-gaanluu tígí daaha te pesi wa béeḅ wa téyírúte rí iñi ëldúnë. ²⁰ Yen nék, yen bëewí sun-Koo, sun-Koo fa na sehuu yen cébí Sëmlëhí yen Yéesú-Kiristaa Yíkëe rë. ²¹ Bín fë rëe, dfi ay bëḅ faanee ke yen bo' kut yee ra, yídís wë níi mada' faanee ke ri líif a ndam ra. Di ay rii pagee a doolaa tah dfi paa' iña béeḅ sun dfa.

4

¹ Koy-yaayya faha' mi níi faha' yee ra, Koope kep daa yúh dfee faha' mi ron tíkëet íl rë ! Don daa sësḅú keeñ so', ḅon daa baanii ndami so'. Hëbí yee habuu ron Yíkëe në rë híin !

Líkínnë millë' Pool ra

² Do fi Ewodi a ḅo fi Sentise, mi dfaḅ ḅon biti ḅon bok nuf nona nonu ron Yíkëe në rë. ³ Do fa yen na ñéerúu légy bee ra nék, ḅo fa tíḅëy dara ra, lah bēḅḅee bēḅḅi yeh. Wa habruute so' habra'i mitte waarii Uni Neba, a Kelma ḅal a bëewí kayya, yee tii yi wa ín téerëe bíníyú tii yi bëewë nay haale pesa na ḅúmëh rë.

⁴ Lëhí sos-keeñ Yíkëe në faraah di yee nonuu ron dfi na ra ; mantee ḅal lëhí sos-keeñ ! ⁵ Bëewë béeḅ yúhún biti ḅon bëewí sosute. Nimili Yíkëe wullilay. ⁶ Ngënë sídíi yin ! Di mín dfi man béeḅ, ḅëgí Koope ḅon won dfi sohle yon. Don yahti dfaḅ raa, lah símí rí. ⁷ Hen ḅaaha raa, jaamnee ke Koope yúukké af, lahuu ron di yee nonuu ron Yéesú-Kiristaa na ra, ay níid' keeññon a níḅḅën.

⁸ Leegi mi won ḅon tee koy-yaayyi yeh : lah nuffon homa yii hente kaah, yii mit on cér, yii júḅpé, yii lante íllí Koope, yii wunte a yii mit laas. Yii baachte mbée yii mit sím béeḅ, nuffon homa na. ⁹ Iña beyu ron soo na mi yëedíḅté ron wa ra béeḅ, lah pëgí wë : yee won mi ron

a yee olu ron mi na paŋ wa ra. Don hena' ri dfaaha raa, Koope fa na ona' jaamma ra ii ron yeris.

Símí Pool a ðëy Fílíp

¹⁰ Yíkëe tahte keeñ so' sosse siib ndah don hellaatute nuf soo na don hílípúté sè'. Mi yúhté biti nuffon húmú tasse hílíbí sè' lool ndaa don lahuy ílí paguun don di.

¹¹ Mi homay woni biti mi húmú sohla'te yin ow na, ndah mi yoonte pesa' yii laha' mi, mi doylow wa. ¹² Mi lah mbée mi ñak ðéeð, keeñ so' sos. Mi hereñce pesa' yii laha' mi a tígí mín míi hom a yii mín sée ðeef ílý, ðeefa mi lah mbée mi ñak, loo so' may mbée mi yaað ðéeð, ndah mi yoonte ri. ¹³ So' mi mín paŋ ðéeð af doolaa on so' Yéesú-Kiristaa ra. ¹⁴ Di filið fi baaha, don pagute yii ette bee bokuu ron a so' coono fi so' don habruute so' ra.

¹⁵ Don fi ðëy Fílíp, don yúhúté biti kola' mi Maseduwaan jamanaa anuu dal waarii Uni Neba ra, lahay ílí jaŋii habra'te so' sohle yi so' henay ðëy ílí jaŋii ron.

¹⁶ Homa' mi Tesalonik ra, don kéyrúuté sè' iña sohla' mi ra, te ri teyay waal yínë. ¹⁷ So' mi homay saam biti mi habruu dé' ! Mi ham af so' biti kay Koope ðaaf don mal di iña pagiru so' don dfa. ¹⁸ Tígë homa' mi bee ra kep, mi lahte yii sohla' mi ðéeð níi lukusse sah aya' Epaforodit kompe so' iña yeru so' don dfa. Mi ñakay dara. Wa man sarahi heeñi baa neða'te Koope te ri tahte ri ra nen. ¹⁹ Koope fa na jaamiyoh mi te dara wooñeh ri ra ay ron on yii sohla' don ðéeð, ñeya' wa Yéesú-Kiristaa na. ²⁰ Koope laha ndam, di fi Boffi yen laha ndam dee níi kiri fi kirih ! Démiin !

Takohi Pool a ðëy Fílíp

²¹ Wëddí sè' ðëewë nonu Yéesú-Kiristaa na ra, wa fi ðëewí Koope yi yah. Koy-yaayya funi wa homu dee ra na woduu don. ²² Bëewí Yéesú yë homu dee ðéeð rë ðal, níi

Fílíp 4:23

10

Fílíp 4:23

luka' yee na légéyú faam buur ra, na woduu ron. ²³ Yéésú-
Kiristaa Yíkée líhë rën mal !

Séréel Ndút: Unni Koope

Ndut: Séréel Ndút: Unni Koope (New Testament+)

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ndut)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 13 Jun 2022

a3a1238b-9393-5875-a4c5-1d3f38537bfe